

ΣΤΕ 545/2001

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΤΜΗΜΑ Γ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 16 Μαρτίου 2000 με την εξής σύνθεση : Γ. Δεληγιάννης, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Γ` Τμήματος, Π.Ν. Φλώρος, Γ. Παπαμεντζελόπουλος, Π. Πικραμμένος, Α. Γκότσης, Σύμβουλοι, Μ. Γκορτζολίδου, Κ. Πισπιρίγκος, Πάρεδροι. Αντ. Γαϊτάνης, Γραμματέας του Γ` Τμήματος.

Για να δικάσει την από 8 Ιανουαρίου 1999 αίτηση :

των : 1), 2),
3)....., 4), 5)
....., κατοίκων κοινότητας Λιβαδίου Θεσσαλονίκης, οι
οποίοι παρέστησαν με τον δικηγόρο Δ. Κυριακόπουλο (Α.Μ. 2003), που τον
διόρισαν με πληρεξούσιο,

κατά των : 1), κατοίκου Βασιλικών Θεσσαλονίκης, 2)
..... κατοίκου Θεσσαλονίκης, οι οποίοι δεν παρέστησαν.

Με την αίτηση αυτή οι αναιρεσιόντες επιδιώκουν να αναιρεθεί η υπ`
αριθμ. 1922/1998 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητού,
Συμβούλου, Π.Ν. Φλώρου.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο των αναιρεσιόντων, ο
οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους αναιρέσεως
και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση. Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το
δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου, κ α ι

Α φ ο ύ μ ε λ έ τ η σ ε τ α σ χ ε τ ι κ ά έ γ γ ρ α φ α

Σ κ έ φ θ η κ ε κ α τ ά τ ο ν Ν ό μ ο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης αίτησης έχει καταβληθεί το
νόμιμο παράβολο (ειδικό έντυπο παράβολο Α. 1144245/1999).

2. Επειδή, για την άσκηση αίτησης αναιρέσεως σε υποθέσεις που αφορούν
τον έλεγχο του κύρους των δημοτικών και κοινοτικών εκλογών δεν
απαιτείται η καταβολή δικαστικών τελών. Συνεπώς τα τέλη, που έχουν
καταβληθεί αχρεωστήτως από τους αναιρεσιόντες, πρέπει να επιστραφούν
σε αυτούς ανεξαρτήτως από την έκβαση της δίκης.

3. Επειδή, με την αίτηση ζητείται να αναιρεθεί η 1922/1998 απόφαση
του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης, με την οποία απορρίφθηκε έφεση
των ήδη αναιρεσιόντων κατά της 110/1998 απόφασης του Διοικητικού
Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης. Με την τελευταία αυτή απόφαση είχε
απορριφθεί ένσταση των αναιρεσιόντων κατά του κύρους των εκλογών της

11.10.1998 στο Δήμο Βασιλικών του Νομού Θεσσαλονίκης.

4. Επειδή, οι ήδη αναιρεσιόντες, επικαλούμενοι την ιδιότητα του δημότη και εκλογέα της Κοινότητας Λιβαδίου, η οποία καταργήθηκε με το ν. 2539/1997 και μαζί με τις κοινότητες Αγίας Παρασκευής, Αγίου Αντωνίου, Βασιλικών, Περιστεράς και Σουρωτής, που καταργήθηκαν επίσης με τον ίδιο νόμο, αποτέλεσαν το νέο Δήμο Βασιλικών του Νομού Θεσσαλονίκης, άσκησαν ένσταση και κατά του κύρους των εκλογών της 11.10.1998 στο Δήμο Βασιλικών. Το Διοικητικό Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης με την 110/1998 απόφασή του απέρριψε την ένσταση ως απαράδεκτη, γιατί οι ενιστάμενοι δεν προσκόμισαν κανένα αποδεικτικό στοιχείο για να αποδείξουν ότι είναι εκλογείς γραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους της εκλογικής περιφέρειας του Δήμου Βασιλικών. Κατά της απόφασης αυτής ασκήθηκε έφεση. Το Διοικητικό Εφετείο Θεσσαλονίκης έκρινε, με την ήδη αναιρεσιβαλλόμενη 1922/1998 απόφασή του, ότι μόνο ο πρώτος από τους εκκαλούντες και ήδη αναιρεσιόντες απέδειξε την ιδιότητά του ως εκλογέα της κρίσιμης εκλογικής περιφέρειας, αφού μόνο αυτός είχε προσκομίσει πρωτοδίκως πιστοποιητικό του Προέδρου της Κοινότητας Λιβαδίου, που βεβαίωνε ότι ήταν γραμμένος στον εκλογικό κατάλογο της κοινότητας αυτής. Με τις σκέψεις αυτές το δευτεροβάθμιο δικαστήριο δέχθηκε καταρχήν την έφεση μόνο ως προς τον πρώτο από τους εκκαλούντες και ήδη αναιρεσιόντες και την απέρριψε ως προς τους λοιπούς, ακολούθως δε εξέτασε τους λοιπούς λόγους της έφεσης και τους απέρριψε ως αβάσιμους, όπως και την έφεσή στο σύνολό της. Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως προβάλλεται ότι, εσφαλμένως έκρινε το Διοικητικό Εφετείο Θεσσαλονίκης, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφασή του, ότι ο δεύτερος, ο τρίτος, ο τέταρτος και ο πέμπτος από τους αναιρεσιόντες - εκκαλούντες δεν απέδειξαν εμπροθέσμως την ιδιότητά τους ως εκλογέων της κρίσιμης εκλογικής περιφέρειας διότι η ιδιότητα αυτή προέκυπτε από τα στοιχεία του φακέλου και ειδικότερα από τις δηλώσεις - βεβαιώσεις των αναιρεσιόντων αυτών ως υποψηφίων δημοτικών ή τοπικών συμβούλων, που υπήρχαν μέσα στο φάκελο. Ο λόγος αυτός αναιρέσεως προβάλλεται χωρίς έννομο συμφέρον από τον πρώτο αναιρεσιόντα, εφόσον με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση έγινε δεκτός ως προς αυτόν ο σχετικός λόγος έφεσης, κρίθηκε ότι συνέτρεχαν στο πρόσωπό του οι προϋποθέσεις για την ενεργητική νομιμοποίησή του και περαιτέρω εξετάστηκαν κατ' ουσία ως προς αυτόν οι λοιποί λόγοι της έφεσης. Αφού όμως ο προτασσόμενος στο δικόγραφο της αίτησης αναιρέσεως προβάλλει χωρίς έννομο συμφέρον το λόγο αυτό αναιρέσεως, οι λοιποί αναιρεσιόντες δεν ομοδικούν με αυτόν, γιατί ελλείπει ως προς αυτούς η αναγκαία προϋπόθεση της ομοδικίας, δηλαδή η ύπαρξη κοινού εννόμου συμφέροντος με τον προτασσόμενο στο δικόγραφο της αίτησης αναιρέσεως για την προβολή του παραπάνω λόγου. Συνεπώς ο λόγος αυτός αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως ασκούμενος χωρίς έννομο συμφέρον από τον πρώτο αναιρεσιόντα και ως απαράδεκτος για τους λοιπούς αναιρεσιόντες, λόγω έλλειψης ομοδικίας με τον προτασσόμενο στο δικόγραφο αναιρέσεως.

5. Επειδή, στα άρθρα 101 και 102 του Συντάγματος, τα οποία είναι ενταγμένα στο Κεφάλαιο Πρώτο ("Οργάνωση της Διοίκησης") του ΣΤ' Τμήματος αυτού ("Διοίκηση"), ορίζονται τα εξής : "κρθρο 101.1. Η διοίκηση του Κράτους οργανώνεται σύμφωνα με το αποκεντρωτικό σύστημα. 2. Η διοικητική διαίρεση της Χώρας διαμορφώνεται με βάση τις

γεωοικονομικές, κοινωνικές και συγκοινωνιακές συνθήκες. 3. . . .
κρηρο 102.1. Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στους οργανισμούς
τοπικής αυτοδιοίκησης, των οποίων πρώτη βαθμίδα αποτελούν οι δήμοι και
οι κοινότητες. Οι λοιπές βαθμίδες ορίζονται με νόμο. 2. Οι οργανισμοί
τοπικής αυτοδιοίκησης έχουν διοικητική αυτοτέλεια. Οι αρχές τους
εκλέγονται με καθολική και μυστική ψηφοφορία. 3. Με νόμο μπορεί να
προβλέπονται για εκτέλεση έργων ή παροχή υπηρεσιών αναγκαστικοί ή
εκούσιοι σύνδεσμοι οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, που διοικούνται
από συμβούλιο με αιρετούς αντιπροσώπους κάθε δήμου ή κοινότητας, οι
οποίοι λαμβάνονται κατ' αναλογία του πληθυσμού τους. 4. . . . 6. Το
Κράτος μεριμνά ώστε να εξασφαλίζονται οι αναγκαίοι πόροι για την
εκπλήρωση της αποστολής των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης".
Με τις πιο πάνω διατάξεις του άρθρου 102 του Συντάγματος,
ερμηνευόμενες σύμφωνα με την ιστορική τους προέλευση και το σκοπό στον
οποίο απέβλεψαν, κατοχυρώνεται ο θεσμός της τοπικής αυτοδιοίκησης,
δηλαδή η διαχείριση και διοίκηση των τοπικών υποθέσεων από οργανισμούς
τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.). Σύμφωνα με τις συνταγματικές αυτές
διατάξεις οι εν λόγω οργανισμοί, οι οποίοι απολαύουν διοικητικής
αυτοτέλειας, διαχειρίζονται και διοικούν τις τοπικές υποθέσεις με
όργανα που εκλέγονται από τους πολίτες με καθολική και μυστική
ψηφοφορία. Την πρωτοβάθμια τοπική αυτοδιοίκηση αποτελούν οι δήμοι και
οι κοινότητες, ενώ η οργάνωση και λειτουργία των λοιπών βαθμίδων
ανατίθεται στον κοινό νομοθέτη. Ο συνταγματικός νομοθέτης εξάλλου δεν
προσδιορίζει την έννοια των πρωτοβάθμιων τοπικών οργανισμών ούτε
θεσπίζει κριτήρια για τη διάκρισή τους. Κατέγραψε απλώς την υφιστάμενη
κατά την ψήφιση του Συντάγματος πραγματικότητα, όπως είχε διαμορφωθεί
στην εξελικτική της πορεία από τον κοινό νομοθέτη. Πράγματι, με το
άρθρο 1 του από 27.12.1833 Διατάγματος της Αντιβασιλείας προβλέφθηκε η
διαίρεση της επικράτειας (μόνο) σε δήμους, στο άρθρο 4 ορίσθηκε ότι
"παν χωρίον έχον τουλάχιστον 300 κατοίκους δύναται να σχηματίσει ίδιον
Δήμον με ιδίαν Δημοτικήν Αρχήν", ενώ με το άρθρο 7 του ίδιου δ/τος οι
δήμοι διαιρέθηκαν σε τρεις τάξεις ανάλογα με τον πληθυσμό τους (α`
τάξη με τουλάχιστον 10.000, β` τάξη με τουλάχιστον 2.000 και γ` τάξη
με λιγότερους από 2.000 κατοίκους). Περαιτέρω, στο άρθρο 1 του Ν.
ΔΝΖ/1912(Α` 58), με τον οποίο εισήχθη το πρώτον στην ελληνική
νομοθεσία η διάκριση μεταξύ δήμου και κοινότητας, ορίσθηκε ότι δήμοι
είναι "α) αι πρωτεύουσαι των Νομών, β) αι πόλεις αι έχουσαι άνω των
10.000 κατοίκων", ενώ σύμφωνα με το άρθρο 2 του ίδιου νόμου "πας
μόνιμος συνοικισμός έχων υπέρ τους 300 κατοίκους και σχολείον
στοιχειώδους εκπαίδευσως αποτελεί ιδίαν κοινότητα". Ακολουθώντας, στο
άρθρο 1 παρ. 1 του Ν.Δ. 2888/1954 (Α` 139) ορίζεται και πάλι ότι δήμοι
είναι οι πρωτεύουσες νομών και οι πόλεις με πληθυσμό άνω των 10.000
κατοίκων, ενώ με την παρ. 1 του άρθρου 2 το πληθυσμιακό όριο για την
αναγνώριση κοινότητας αυξάνεται στους 500 κατοίκους και ορίζεται,
ειδικότερα, ότι "αυτοτελής συνοικισμός απογραφείς ως τοιούτος και έχων
πληθυσμόν τουλάχιστον πεντακοσίου, σχολείον στοιχειώδους εκπαίδευσως
και οικονομικήν δυνατότητα δύναται να αποτελέσει ιδίαν κοινότητα, αν
ζητήσουν τούτο τα τρία τέταρτα των εκλογέων κατοίκων" (μεταγενέστερα,
ενώ οι πιο πάνω προϋποθέσεις για την αναγνώριση δήμου δεν
μεταβλήθηκαν, το πληθυσμιακό όριο όσον αφορά τις κοινότητες αυξήθηκε
με το άρθρο 3 παρ. 1 του Ν. 1065/1980 - Α` 168 - στους 1.000 και με το
άρθρο 9 παρ. 1 του Ν. 2130/1993- Α` 62 - στους 1.500 κατοίκους). Από τη

θεώρηση της πιο πάνω νομοθεσίας στην ιστορική της πορεία προκύπτει ότι η διάκριση μεταξύ δήμου και κοινότητας είναι ρευστή και ανάγεται, κυρίως, σε ποσοτικά, πληθυσμιακά κριτήρια. Κατά συνέπεια, με τις πιο πάνω διατάξεις του άρθρου 102 παρ. 1 του Συντάγματος περιγράφονται οι υπάρχουσες κατά την ψήφισή του μορφές οργανισμών της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης που προβλέπονται στην κοινή νομοθεσία, με την οποία και θεσπίζονται τα κριτήρια της διάκρισης αυτής και οι προϋποθέσεις της ίδρυσης ή κατάργησης οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και δεν κατοχυρώνονται οι υφιστάμενοι κατά την ψήφιση των συνταγματικών αυτών διατάξεων δήμοι και κοινότητες ούτε, περαιτέρω, η κοινότητα ως συγκεκριμένο μέγεθος ή ως υποχρεωτικό οργανωτικό σχήμα της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης. Τούτο δε ενόψει και του ότι, κατά τα προεκτεθέντα, η κοινότητα σημείωσε εξελικτική πορεία στο ελληνικό δίκαιο κυρίως με τις διαδοχικές αυξήσεις του πληθυσμιακού ορίου για την αναγνώριση νέων κοινοτήτων, η διαφορά δε μεταξύ δήμου και κοινότητας είναι, σύμφωνα με την κατά καιρούς ισχύουσα νομοθεσία, κατ' αρχήν ποσοτική (πληθυσμιακή). Περαιτέρω, ούτε από την ως άνω διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 102 του Συντάγματος μπορεί να συναχθεί απαγόρευση κατάργησης των υφιστάμενων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (δήμων και κοινοτήτων), γιατί η διάταξη αυτή έχει την έννοια ότι για τη καθοριζόμενη κατηγορία υποθέσεων (εκτέλεση έργων και παροχή υπηρεσιών), κατά το μέρος που θα ήταν τοπικές, επιτρέπεται η σύσταση με νόμο αναγκαστικών συνδέσμων, παρά την εξαγγελόμενη στην παρ. 1 του ίδιου άρθρου αρχή κατά την οποία η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στην αποκλειστική αρμοδιότητα του κάθε οργανισμού (Ολομ. ΣΤΕ 3194/1990). Επομένως, δεν θα ήταν κατά το Σύνταγμα δυνατή η νομοθετική κατάργηση ενός ή περισσότερων Ο.Τ.Α. με παράλληλη ανάθεση της διοίκησης των τοπικών υποθέσεων των οικείων περιοχών σε όργανα της κρατικής διοίκησης (βλ. Ολομ. ΣΤΕ 3194/1990). Ούτε, επίσης, θα ήταν επιτρεπτή κατά το Σύνταγμα η δημιουργία πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α. τόσο ευρείας περιφέρειας, ώστε να καταργείται, κατ' ουσίαν, η αποτελούσα τον πυρήνα των πιο πάνω διατάξεων, με τις οποίες κατοχυρώνεται η πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση, έννοια της τοπικότητας και, συγκεκριμένα, η αυτοδιοίκηση των τοπικών κοινωνιών σε ένα πρώτο επίπεδο, δηλαδή κατ' αρχήν, στο επίπεδο της πόλης υπό στενή ή ευρύτερη έννοια (μικρών ή μεγαλύτερων γειτονικών οικιστικών μονάδων που αλληλεξαρτώνται και μπορεί να αποτελέσουν λειτουργική διοικητική και πολεοδομική ενότητα) και να σχηματίζονται οργανισμοί πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης που να τείνουν, από άποψη μεγέθους, προς αυτοδιοικητικά σχήματα ανώτερων βαθμίδων. Δεν αντίκειται όμως στις συνταγματικές αυτές διατάξεις νόμος με τον οποίο προβλέπεται η κατάργηση, ακόμα και σε ευρύτατη έκταση, δήμων και κοινοτήτων με συνένωση ή συγχώνευσή τους σε ενιαίους (μεγαλύτερους) οργανισμούς και η ανάθεση στους οργανισμούς αυτούς της διοίκησης των τοπικών υποθέσεων των καταργούμενων δήμων και κοινοτήτων βάσει τοπικών δεδομένων και κριτηρίων, τα οποία συναρτώνται, κατ' αρχήν, με τις γεωοικονομικές, κοινωνικές και συγκοινωνιακές συνθήκες των οικείων περιοχών, σύμφωνα με το άρθρο 101 παρ. 2 του Συντάγματος. Η ανασυγκρότηση δε αυτή της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης, για να είναι σύμφωνη με το Σύνταγμα, πρέπει να γίνεται προς το σκοπό της προσφορότερης και αποτελεσματικότερης διοίκησης των τοπικών υποθέσεων έτσι ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση της συνταγματικής αρχής της ισότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών από τους Ο.Τ.Α. στους πολίτες όλης

της Επικράτειας. κλωστε, κατά τη διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 102 του Συντάγματος, επιβάλλεται στο Κράτος η υποχρέωση να μεριμνά ώστε να εξασφαλίζονται οι αναγκαίοι πόροι για την εκπλήρωση της αποστολής των Ο.Τ.Α. Εξάλλου, η βιωσιμότητα απλώς ενός Ο.Τ.Α. δεν καθιστά ανεπίτρεπτη κατά το Σύνταγμα την κατάργηση και την ένταξή του, βάσει των πιο πάνω κριτηρίων, σε μεγαλύτερους οργανισμούς (βλ. σχετ. Ολομ. ΣΤΕ 3194/1990). Τέλος, η κατάργηση ή συνένωση ο.τ.α. δεν αποτελεί, κατά την έννοια των ως άνω συνταγματικών διατάξεων και ενόψει των προεκτεθέντων, τοπική υπόθεση, και επομένως, δεν αντίκειται στο σύνταγμα νόμος που προβλέπει τέτοιες καταργήσεις ή συνενώσεις χωρίς την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη των κατοίκων ή των εκλογέων ή των συμβουλίων των οικείων οργανισμών (Ολομ. ΣΤΕ 3194/1990). Κατόπιν των ανωτέρω, διάταξη νόμου με την οποία, στα πλαίσια ευρείας και σύμφωνης κατ' αρχήν με το άρθρο 102 του Συντάγματος ανασυγκρότησης της τοπικής αυτοδιοίκησης, καταργείται Ο.Τ.Α. και συνενώνεται ή συγχωνεύεται με άλλους μπορεί να κριθεί από το δικαστήριο στο οποίο άγεται η σχετική διαφορά ως αντίθετη με το Σύνταγμα, αν προβληθεί ειδικός ισχυρισμός από τον δικαιολογούντα έννομο συμφέρον διάδικο και προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου ότι η συγκεκριμένη κατάργηση έγινε χωρίς, προδήλως, να ληφθούν υπόψη τοπικά κριτήρια, συναπτόμενα με τις γεωοικονομικές, κοινωνικές και συγκοινωνιακές συνθήκες της περιοχής και χωρίς να συνδέεται με τη θεραπεία του πιο πάνω σκοπού. Ο έλεγχος δε της συνταγματικότητας της σχετικής διάταξης από το αρμόδιο δικαστήριο, από την άποψη της λήψης υπόψη από το νομοθέτη, στη συγκεκριμένη περίπτωση, των πιο πάνω κριτηρίων, είναι έλεγχος οριακός (ΣΤΕ 1333/2000 πρβλ. και Ολομ. ΣΤΕ 3443/1998).

6. Επειδή, με το άρθρο 1 του Ν. 2539/1997 "Συγκρότηση της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης" (Α` 244) συγκροτούνται ανά νομό πρωτοβάθμιοι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοικήσεως (δήμοι και κοινότητες), αποτελούμενοι από δήμους και κοινότητες που καταργούνται και από προσαρτήσεις οικισμών, από κοινότητες που αναγνωρίζονται σε δήμους και από δήμους και κοινότητες στους οποίους δεν επέρχονται μεταβολές. Στο άρθρο 2 παρ. 1, 2 και 4 του νόμου αυτού προβλέπεται μεταξύ άλλων ότι η πρώτη εκλογή των αρχών των νέων δήμων και κοινοτήτων θα γίνει κατά τις γενικές δημοτικές και κοινοτικές εκλογές του Οκτωβρίου του 1998, ότι οι δημότες των καταργουμένων δήμων και κοινοτήτων έχουν δικαίωμα να εκλέγουν τις αρχές των νέων δήμων και κοινοτήτων που προκύπτουν από τις συνενώσεις και γίνονται δημότες του νέου Ο.Τ.Α. και ότι οι νέοι δήμοι και κοινότητες αρχίζουν να λειτουργούν από την εγκατάσταση των αρχών τους που θα προκύψουν από τις ως άνω δημοτικές και κοινοτικές εκλογές. Σύμφωνα με την παρ. 10 του ίδιου άρθρου στους δήμους και κοινότητες που συνιστώνται με το νόμο αυτό η εδαφική περιφέρεια κάθε καταργούμενου Ο.Τ.Α. και κάθε προσαρτώμενου συνοικισμού αποτελεί υποδιαίρεση της ενιαίας εδαφικής περιφέρειας του νέου δήμου ή κοινότητας και προσδιορίζεται με τον όρο "δημοτικό ή κοινοτικό διαμέρισμα", το οποίο περιλαμβάνει και τον πληθυσμό του καταργηθέντος Ο.Τ.Α. ή προσαρτηθέντος συνοικισμού. Περαιτέρω, με το άρθρο 4 του πιο πάνω νόμου συνιστάται σε κάθε δημοτικό διαμέρισμα τοπικό συμβούλιο που φέρει το όνομα του δήμου ή της κοινότητας που καταργήθηκε με τη συνένωση, το τοπικό συμβούλιο λειτουργεί στα πλαίσια του νέου δήμου ως όργανο δημοτικής αποκέντρωσης μέσα στα όρια του αντίστοιχου δημοτικού

διαμερίσματος, ενώ στο άρθρο 6 του ίδιου νόμου προβλέπονται οι αρμοδιότητες των τοπικών συμβουλίων για σειρά ζητημάτων που ενδιαφέρουν το δημοτικό διαμέρισμα. Εξάλλου, με το άρθρο 1 παρ. 19. 7 του πιο πάνω νόμου συνεστήθη στο Νομό Θεσσαλονίκης ο Δήμος Βασιλικών αποτελούμενος από τις κοινότητες Αγίας Παρασκευής, Αγίου Αντωνίου, Βασιλικών, Λιβαδίου, Περιστεράς και Σουρωτής οι οποίες καταργούνται. Ξπως προκύπτει από το νόμο 2539/1997, την εισηγητική του έκθεση και τα στοιχεία του φακέλου, η πρωτοβάθμια τοπική αυτοδιοίκηση, όπως διαμορφώνεται με το νόμο αυτό, αποτελείται από 900 δήμους και 133 κοινότητες στη θέση των προηγούμενων 457 δήμων και 5318 κοινοτήτων. Από τις 5338 αυτές κοινότητες οι 4491, δηλαδή ποσοστό 84,44% είχαν λιγότερους από 1000 κατοίκους, οι 3164, δηλαδή ποσοστό 59,49 είχαν λιγότερους από 500 κατοίκους και οι 1995, δηλαδή ποσοστό 37,51%, είχαν λιγότερους από 300 κατοίκους, δηλαδή κάτω και από το όριο για την αναγνώριση συνοικισμού ως κοινότητας, το οποίο θεσπιζόταν με τον ιδρυτικό των κοινοτήτων νόμο ΔΝΖ/1912. Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του νόμου, κλειδί για την πραγμάτωση της ανασυγκρότησης του κράτους και της δημόσιας διοίκησης είναι η συγκρότηση ισχυρής πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης, δηλαδή οργανισμών ικανών να παρέχουν ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών μεταξύ των κατοίκων των μεγάλων αστικών κέντρων και των κατοίκων της υπαίθρου. Η ως άνω όμως κατακερματισμένη πρωτοβάθμια τοπική αυτοδιοίκηση και, συγκεκριμένα, οι κοινότητες και οι μικροί δήμοι δεν ήσαν σε θέση να ανταποκριθούν ούτε στον επίκαιρο αναπτυξιακό τους ρόλο ούτε στην συνταγματική και παραδοσιακή διοικητική αποστολή τους, γιατί δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις, λόγω της δημογραφικής και αναπτυξιακής τους καχεξίας, για την αποτελεσματική διοίκηση των τοπικών υποθέσεων, των οποίων το περιεχόμενο, υπό το πρίσμα των σύγχρονων τεχνολογικών, οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών, έχει μεταβληθεί και απαιτεί πιο σύνθετα και πιο αποτελεσματικά συστήματα διοίκησης με οικονομική αυτοδυναμία και λειτουργική αυτάρκεια. Ξπως αναφέρεται περαιτέρω στην εισηγητική έκθεση, οι ιδρυόμενοι με το Ν. 2539/1997 πρωτοβάθμιοι Ο.Τ.Α. που προέρχονται από συνένωση κοινοτήτων και έχουν λιγότερους από 1.000 κατοίκους, σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 1991, αναγνωρίζονται ως κοινότητες, ενώ οι υπόλοιποι, με περισσότερους από 1.000 κατοίκους, αναγνωρίζονται ως δήμοι. Το κριτήριο δε διάκρισης των δήμων και κοινοτήτων είναι, ως προς μεν τους νέους Ο.Τ.Α. κατά βάση το πληθυσμιακό κριτήριο, δηλαδή το όριο των 1.000 κατοίκων, ως προς δε τους Ο.Τ.Α. που παραμένουν χωρίς μεταβολή το κριτήριο της ιδιαίτερης γεωγραφικής τους θέσης, όπως αυτό προσδιορίζεται από τη μορφολογία του εδάφους, την απόσταση από τον πλησιέστερο Ο.Τ.Α. και τις συνθήκες του οδικού δικτύου. Ειδικότερα, η συγκρότηση των δήμων βασίζεται στη γειννίαση και αλληλεξάρτηση μικρών ή μεγαλύτερων οικιστικών μονάδων που συναποτελούν διοικητική ενότητα, προϋποθέτει δηλαδή την ύπαρξη λειτουργικής ανοικτής πόλης, ενώ η συγκρότηση των κοινοτήτων βασίζεται στην αντικειμενική αδυναμία ένταξης, υπό τις παρούσες συνθήκες, μιας οικιστικής μονάδας ή μιας υποενότητας οικιστικών μονάδων σε λειτουργική ανοικτή πόλη. Οι δήμοι που παραμένουν χωρίς μεταβολή είναι εκείνοι που από τη θέση τους δεν είναι δυνατόν να συνενωθούν με άλλους Ο.Τ.Α. (νησιά) ή από το διάλογο και την επεξεργασία των προτάσεων ανασυγκρότησης κρίθηκε ότι η σημερινή τους χωροθέτηση επαρκεί για να εκπληρώσουν την αποστολή τους, ενώ για την Αττική και το πολεοδομικό

συγκρότημα της Θεσσαλονίκης αναφέρεται ότι η πολυδιάσπαση σε δήμους με διαφορετική φυσιογνωμία από τους υπόλοιπους Ο.Τ.Α. της χώρας θα αντιμετωπισθεί με τη θεσμοθέτηση συστήματος μητροπολιτικής διοίκησης. Τέλος, όπως σημειώνεται στην εισηγητική έκθεση του νόμου, η χωροθέτηση των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α., που ιδρύονται με το νόμο αυτό προέκυψε μετά από ευρύ διάλογο που οργανώθηκε στους νομούς από τις τοπικές ενώσεις δήμων και κοινοτήτων (Τ.Ε.Δ.Κ.). Ειδικότερα, η χωροθέτηση αυτή βασίστηκε στις σχετικές προτάσεις των επιτροπών νομών (αποτελούμενες από εκπροσώπους των Τ.Ε.Δ.Κ. και υπηρεσιακούς παράγοντες), οι οποίες αξιολογήθηκαν στη συνέχεια από τους Γενικούς Γραμματείς των Περιφερειών με την αρωγή επιτροπών τεχνοκρατών που συστήθηκαν από αυτούς, οι προτάσεις δε αυτές των Γενικών Γραμματέων αξιολογήθηκαν ακολούθως από ομάδα εργασίας του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, στην οποία μετείχαν και στελέχη του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, προκειμένου να κριθούν από άποψη χωροταξικών και πολεοδομικών δεδομένων. (ΣΤΕ 1333/2000).

7. Επειδή, η πραγματοποιηθείσα με το Ν. 2539/1997 κατάργηση, σε ευρύτατη έκταση, των υφισταμένων μέχρι τότε κοινοτήτων και η ένταξη τους σε μεγαλύτερους πρωτοβάθμιους Ο.Τ.Α. δεν είναι, σύμφωνα με όσα έχουν εκτεθεί σε προηγούμενη σκέψη, αντίθετη με τις διατάξεις του άρθρου 102 του Συντάγματος που κατοχυρώνουν την πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση. Και τούτο γιατί, εκτός του ότι δεν κατοχυρώνονται από το Σύνταγμα οι υπάρχουσες κατά την ψήφισή του κοινότητες ούτε και η κοινότητα ως μέγεθος ή ως υποχρεωτικό οργανωτικό σχήμα της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης, η ανασυγκρότηση με τον πιό πάνω νόμο των πρωτοβάθμιων ο.τ.α έγινε, όπως προκύπτει από τα εκτιθέμενα στην προηγούμενη σκέψη, βάσει κριτηρίων (γεωοικονομικών, κοινωνικών, συγκοινωνιακών κλπ.) που συνάδουν με το Σύνταγμα και προς το σκοπό της αποτελεσματικότερης και αποδοτικότερης για τους κατοίκους των νέων Ο.Τ.Α. διοίκησης και διαχείρισης των τοπικών υποθέσεων από τους οργανισμούς αυτούς. Εξάλλου, ούτε από το Ν. 2539/1997 ούτε από την εισηγητική του έκθεση ή τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι η συγκρότηση με το νόμο αυτό της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης έγινε με τη δημιουργία Ο.Τ.Α. τόσο ευρείας περιφέρειας και τέτοιου μεγέθους ώστε να παραβιάζεται ή να καταργείται, κατ' ουσίαν, το κατοχυρούμενο από το Σύνταγμα δικαίωμα αυτοδιοίκησης των τοπικών κοινωνιών με Ο.Τ.Α. πρώτης βαθμίδας. Και τούτο ενόψει και του ότι, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, πέραν της διατήρησης 133 κοινοτήτων, από τους 900 δήμους που δημιουργούνται με τον επίμαχο νόμο οι 715 (ποσοστό 79,44%) έχουν πληθυσμό μέχρι 10.000 κατοίκους, κάτω δηλαδή από το όριο που έθετε ο ν. ΔΝΖ/1912 για την αναγνώριση νέων δήμων, ενώ περαιτέρω 433 από αυτούς έχουν πληθυσμό μέχρι 5000, 199 μέχρι 3000 και 75 μέχρι 2000 κατοίκους. (ΣΤΕ 1333/2000).

8. Επειδή, στην προκείμενη περίπτωση, όπως προκύπτει από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Διοικητικό Εφετείο αφού ερμήνευσε τις διατάξεις των άρθρων 101 και 102 του Συντάγματος και του ν. 2539/1997, δέχθηκε, αν και με μερικώς διαφορετική αιτιολογία, όσα έγιναν ερμηνευτικώς δεκτά με τις προηγούμενες σκέψεις της παρούσας απόφασης

και έκρινε ότι οι ρυθμίσεις του νόμου αυτού που προβλέπουν την κατάργηση υφισταμένων κοινοτήτων και δήμων και τη συνένωσή τους σε νέους δήμους και χωρίς τη συμφωνία των κατοίκων ή των συμβουλίων των καταργούμενων οργανισμών, δεν παραβιάζουν τις διατάξεις του συντάγματος. Συνεπώς, σύμφωνα με όσα αναπτύσσονται στις προηγούμενες σκέψεις, πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι οι λόγοι αναιρέσεως με τους οποίους προβάλλεται ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση εσφαλμένως έκρινε ότι οι διατάξεις του ν. 2539/1997 είναι συνταγματικές και ειδικότερα οι λόγοι αναιρέσεως με τους οποίους προβάλλεται, καθ' ερμηνεία του δικογράφου της αίτησης, ότι α) δεν είναι δυνατή η κατάργηση κοινοτήτων σε ευρεία έκταση και η αναγκαστική συνένωσή τους σε νέους δήμους, διότι το άρθρο 102 του Συντάγματος προβλέπει τις κοινότητες ως υποχρεωτική οργανωτική μονάδα της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης β) η κατάργηση ή συνένωση των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, συνδεδεμένη και με την οργάνωση της Διοίκησης, αποτελεί και τοπική υπόθεση και συνεπώς ο ν. 2539/1997, που προβλέπει κατάργηση και συνένωση χωρίς προηγούμενη σύμφωνη γνώμη των κατοίκων ή των εκλογέντων ή των συμβουλίων των καταργούμενων κοινοτήτων, παραβιάζει το άρθρο 102 του Συντάγματος και γ) η αναγκαστική συνένωση της Κοινότητας Λιβαδίου με το Δήμο Βασιλικών, παρά την αντίθετη γνώμη και απόφαση των κατοίκων της Κοινότητας αυτής είναι αντισυνταγματική διότι αα) αποσυνδέει την ύπαρξη και λειτουργία των ΟΤΑ από τη λαϊκή κυριαρχία και ββ) "αποσυνδέει το ουσιαστικό περιεχόμενο της έννοιας των τοπικών υποθέσεων, δηλαδή το χώρο όπου και ένεκα του οποίου οι υποθέσεις που διοικούν οι ΟΤΑ χαρακτηρίζονται ως τοπικές, από την έννοια του ΟΤΑ". Εξάλλου με το δικόγραφο της αίτησης αναιρέσεως δεν προβάλλονται συγκεκριμένοι ισχυρισμοί, ότι η κατάργηση της Κοινότητας Λιβαδίου και η ένταξή της στο νέο Δήμο Βασιλικού έγινε χωρίς, προδήλως, να ληφθούν υπόψη τα κατά το Σύνταγμα τοπικά κριτήρια και ειδικότερα οι γεωοικονομικές, κοινωνικές και συγκοινωνιακές συνθήκες της περιοχής, ώστε να υποχρεούται το Δικαστήριο, σύμφωνα με όσα αναπτύσσονται στην πέμπτη σκέψη, να προχωρήσει στον έλεγχο της βασιμότητας των ισχυρισμών αυτών βάσει και των στοιχείων της διαδικασίας που προηγήθηκε της ψήφισης του επίμαχου νόμου 2539/1997.

9. Επειδή, στο άρθρο 2 του Ευρωπαϊκού Χάρτη της Τοπικής Αυτονομίας, που κυρώθηκε με το ν. 1850/1989 (φ. 114 Α'), ορίζονται τα εξής : "Η αρχή της τοπικής αυτονομίας πρέπει να αναγνωρίζεται από την εσωτερική νομοθεσία και κατά το δυνατόν από το Σύνταγμα". Επίσης στο άρθρο 3 του παραπάνω Χάρτη, που δίνει την έννοια της τοπικής αυτονομίας, ορίζεται ότι : "Δια της τοπικής αυτονομίας νοείται το δικαίωμα και η πραγματική ικανότητα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης να ρυθμίζουν και να διευθύνουν, στα πλαίσια του νόμου με δική τους ευθύνη και προς όφελος του πληθυσμού τους, ένα σημαντικό μέρος των δημοσίων υποθέσεων". Εξάλλου στο άρθρο 5 του ίδιου Χάρτη ορίζονται τα εξής : "Για κάθε μεταβολή των τοπικών εδαφικών ορίων, πρέπει προηγουμένως να ζητείται η γνώμη των ενδιαφερομένων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ενδεχομένως δια της οδού του δημοψηφίσματος εκεί όπου ο νόμος το επιτρέπει". Τέλος, στο άρθρο πρώτο του παραπάνω ν. 1850/1989 ορίζονται τα εξής : "Κυρώνεται και έχει την ισχύ που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος ο Ευρωπαϊκός Χάρτης της Τοπικής Αυτονομίας, που υπογράφηκε στο Στρασβούργο της 15 Οκτωβρίου 1985 με την επιφύλαξη ότι

Χώρα μας δεν αναλαμβάνει την υποχρέωση να δεσμευθεί με τις διατάξεις των άρθρων 5 . . . του Χάρτη". Ξηως προκύπτει από την τελευταία αυτή διάταξη, ο Ευρωπαϊκός Χάρτης της Τοπικής Αυτονομίας κυρώθηκε με το ν. 1850/1989, "με την επιφύλαξη ότι η Χώρα μας δεν αναλαμβάνει την υποχρέωση να δεσμευτεί" με τις διατάξεις μεταξύ άλλων και του άρθρου 5 του Χάρτη αυτού, η επιφύλαξη δε αυτή ανακοινώθηκε από τα αρμόδια όργανα στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ. 2 του εν λόγω Χάρτη. Ενόψει της επιφύλαξης αυτής, που διατυπώθηκε από την Ελλάδα, οι διατάξεις του άρθρου 5 του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας δεν απέκτησαν αυξημένη τυπική ισχύ έναντι του κοινού νόμου από την επικύρωση του με το ν. 1850/1989 και ο έλληνας νομοθέτης δε δεσμεύεται από τις διατάξεις αυτές. Συνεπώς ορθώς, αν και με διαφορετική αιτιολογία, εδέχθη τα ανωτέρω η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος ο λόγος αναιρέσεως με τον οποίο προβάλλεται ότι οι ρυθμίσεις του ν. 2539/1997 για την κατάργηση και αναγκαστική συνένωση των κοινοτήτων και ειδικότερα η κατάργηση της Κοινότητας Λιβαδίου και η συνένωσή της μαζί με άλλες κοινότητες στο Δήμο Βασιλικών, χωρίς οποιαδήποτε θεσμοθετημένη συμμετοχή της καταργούμενης κοινότητας ή των εκλογέων, έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τις διατάξεις του άρθρου 5 του Ευρωπαϊκού Χάρτη της Τοπικής Αυτονομίας, οι οποίες μετά την επικύρωση του Χάρτη αυτού με το ν. 1850/1989 απέκτησαν αυξημένη τυπική ισχύ και υπερισχύουν του κοινού νόμου.

10. Επειδή, στο άρθρο 5 παρ. 1 του Συντάγματος ορίζονται τα εξής : "Καθένας έχει δικαίωμα να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του και να συμμετέχει στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της Χώρας, εφόσον δεν προσβάλλει τα δικαιώματα των άλλων και δεν παραβιάζει το Σύνταγμα και τα χρηστά ήθη". Κατά την έννοια της διάταξης αυτής, το δικαίωμα της συμμετοχής του πολίτη στην πολιτική ζωή της χώρας περιλαμβάνει την δυνατότητα αυτού αφενός να εκλέγει τους κοινοβουλευτικούς αντιπροσώπους του και αφετέρου να εκθέτει ο ίδιος υποψηφιότητα αντιπροσώπου, εφόσον βέβαια και στις δυο περιπτώσεις συντρέχουν οι προϋποθέσεις που προβλέπονται από τα σχετικά άρθρα του Συντάγματος και τις λοιπές νομικές διατάξεις. Τα ανωτέρω ισχύουν και για την εκλογή δημοτικών και κοινοτικών αρχών, αφού και η εκλογή αυτή ανάγεται στην πολιτική ζωή της χώρας γενικώς. Εξάλλου, ο τρόπος της συμμετοχής του πολίτη στην πολιτική ζωή της χώρας, στο μέτρο που δεν ρυθμίζεται από το Σύνταγμα, επαφίεται στον κοινό νομοθέτη (άρθρ. 51 παρ. 3, 54 παρ. 1, του Συντάγματος), ο οποίος όμως δεν μπορεί να θεσπίσει διατάξεις που αναιρούν το ανωτέρω δικαίωμα του πολίτη για την συμμετοχή του στην πολιτική ζωή της χώρας. Στην προκείμενη περίπτωση οι διατάξεις του άρθρου 54 παρ. 1 του π.δ. 410/1995 (Α` 231), σύμφωνα με τις οποίες "Η εκλογή του δημάρχου, του προέδρου της κοινότητας και των δημοτικών και κοινοτικών συμβούλων γίνεται κατά συνδυασμούς. Υποψηφιότητες εκτός συνδυασμών αποκλείονται", δεν αντιβαίνουν στο άρθρο 5 παρ. 1 του Συντάγματος, διότι ο οριζόμενος από αυτές τρόπος εκλογής κατά συνδυασμούς περιορίζει αλλά δεν αναιρεί το σχετικό δικαίωμα του άρθρου 5 παρ. 1 του Συντάγματος, αφού παρέχει στον πολίτη τη δυνατότητα συμμετοχής του στην πολιτική ζωή της χώρας και με τις δύο μορφές που προαναφέρθηκαν, δηλαδή τόσο με τη μορφή της εκλογής του δημάρχου, του προέδρου της κοινότητας και των δημοτικών και κοινοτικών συμβούλων, το οποίο δικαίωμα δεν αναιρείται από την έλλειψη

δυνατότητας του εκλογέα να εκφράσει την προτίμησή του υπέρ μεμονωμένου υποψηφίου, όσο και με τη μορφή της δικής του δυνατότητας να θέσει υποψηφιότητα, δημάρχου, προέδρου κοινότητας, ή δημοτικού και κοινοτικού συμβούλου, αφού αυτός που επιθυμεί να υποβάλει υποψηφιότητα και δεν γίνεται δεκτός από κάποιο συνδυασμό μπορεί να καταρτίσει ο ίδιος ελεύθερος συνδυασμό και να ζητήσει την ψήφο των εκλογέων (ΣΤΕ 3160/2000, πρβλ. Α.Ε.Δ. 10/1982, 35/1985). Εξάλλου, ο ανωτέρω περιορισμός του δικαιώματος συμμετοχής του πολίτη στην πολιτική ζωή της χώρας, που καθιερώνεται με τις διατάξεις του άρθρου 54 παρ. 1 του π.δ. 410/1995, σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 72 επ. του ίδιου π.δ/τος, οι τελευταίες των οποίων αφορούν την κατανομή των εδρών των δημοτικών και κοινοτικών συμβούλων μεταξύ των συνδυασμών, δικαιολογείται από την φύση και το σκοπό της συγκεκριμένης εκλογής. Σκοπός δε των διατάξεων του νόμου αυτού είναι η ανάδειξη οργάνων διοίκησης των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, η εύρυθμη και αποδοτική λειτουργία των οποίων εξυπηρετείται καλύτερα με τον ανωτέρω τρόπο εκλογής κατά συνδυασμούς, δεδομένου ότι οι υποψήφιοι ενός συνδυασμού έχουν, κατά κανόνα, κοινό πρόγραμμα για την αντιμετώπιση των τοπικών φύσης ζητημάτων και προβλημάτων και μπορούν να συνεργαστούν για την πραγματοποίησή του. Συνεπώς, η ρύθμιση των διατάξεων του άρθρου 54 παρ. 1 του π.δ. 410/1995, που εναρμονίζεται με τον ανωτέρω σκοπό, είναι σύμφωνη με τη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 1 του Συντάγματος. Τέλος οι διατάξεις του ίδιου άρθρου του π.δ. 410/1995 δεν αντιβαίνουν ούτε στις αρχές της καθολικότητας και της ισότητας της ψήφου, και της ελεύθερης και ανόθευτης εκδήλωσης της λαϊκής θέλησης ούτε σε άλλη συνταγματική διάταξη η αρχή που διέπει την εκλογή των δημοτικών και κοινοτικών αρχών. (ΣΤΕ 3160/2000). Ενόψει αυτών, ορθώς και νομίμως, αν και με διαφορετική αιτιολογία, δέχθηκε η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση ότι οι διατάξεις του άρθρου 54 παρ. 1 του π.δ. 410/1995, που απαγορεύουν την υποβολή μεμονωμένων υποψηφιοτήτων εκτός συνδυασμών, δεν αντίκειται στα άρθρα 5 παρ. 1 και 102 παρ. 2 ή σε οποιαδήποτε άλλη διάταξη του Συντάγματος και ο λόγος αναιρέσεως, με τον οποίο προβάλλονται τα αντίθετα, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

11. Επειδή, σύμφωνα με όσα αναπτύσσονται στις προηγούμενες σκέψεις η αίτηση πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Δ ι α τ α ύ τ α

Απορρίπτει την αίτηση.

Διατάζει την κατάπτωση του παραβόλου και την επιστροφή των τελών που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 5 Ιουνίου 2000 και στις 23 Οκτωβρίου 2000

Ο Πρόεδρος του Γ` Τμήματος Ο Γραμματέας του Γ` Τμήματος

Γ. Δεληγιάννης

Αντ. Γαϊτάνης

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 8ης Φεβρουαρίου 2001.

Ο Πρόεδρος του Γ` Τμήματος Η Γραμματέας του Γ` Τμήματος

Γ. Δεληγιάννης

Δ. Μουζάκη